

TESTAREA NAȚIONALĂ - 2007
Proba scrisă de limba și literatura română

Varianta 81

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

Partea I (48 de puncte)

Citește cu atenție textul dat. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre cerințele de mai jos.

Când sosește toamna, întinsele câmpii țelinoase* ale Munteniei dunărene se pun să trăiască, timp de-o lună, existența lor milenară.

Aceasta începe chiar în ziua de sfântul Pantelimon. În ziua aceea vântul dinspre Rusia, pe care noi îl numim Muscalul sau Crivățul, mătură cu suflarea lui de gheață, nesfârșitele întinderi; dar, cum pământul arde încă, înfierbântat ca un cuptor, Muscalul își cam rupe dinții în el. N-are a face! Barza, care stă pe gânduri de mai multe zile, își țintește ochiu-i roșu asupra aceluia ce-o dezmiardă în răspăr, și iat-o plecată spre ținuturile calde, căci ei nu-i place Muscalul.

Plecarea acestei păsări respectate, puțin cam temută la țară – ea aduce foc în plisc, dacă-i strici cuibul – plecare așteptată, pândită de ialomițean sau brăilean, pune capăt stăpânirii omului asupra gliei Domnului.

După ce a urmărit pe barză în zborul ei, până a pierdut-o din vedere, cojanul ** își îndeasă căciula pe urechi, tușește ușor, din obișnuință, și, gonind câinele [...], intră în casă:

– la vedeți, băieții ăia să înceapă s-adune uscături!

La aceste cuvinte, femeia și copiii tușesc și se înfioară la rândul lor, tot din obișnuință:

– Au plecat berzele?

– Plecat...

Atunci, Bărganul ia comanda.

El o face, mai întâi, lăsându-se greu, ca un om care s-ar trânti cu fața la pământ și n-ar mai voi nici să se scoale, nici să moară. Un uriaș!

Întins, de când lumea, peste toate țarinile pe care le arde soarele, între duiosa Ialomiță și Dunărea ursuză, Bărganul se află, cât ține primăvara și vara, în luptă vicleană cu omul harnic pe care nu-l iubește și căruia îi refuză orice bunăstare, afară doar de aceea de-a hoinări și de-a urla în toată voia. De acolo vine și vorba, cunoscută în toate țările locuite de români și care se adresează aceluia ce-și îngăduie prea multe libertăți în public:

– la ascultă, mă: ce, ori te crezi aici pe Bărgan?...

Căci Bărganul e singuratic.

(Panait Istrati, **Ciulinii Bărganului**)

*țelinos - (despre pământ): nelucrat, necultivat, întelenit

*cojan - țaran din satele de la șes (în Muntenia)

A. Limba română

1. Desparte în silabe cuvintele: „Munteniei”, „(să) trăiască”, „vicleană”, „existența”.	4 puncte
2. Transcrie, din al doilea alineat, două cuvinte derivate cu prefix.	4 puncte
3. Menționează doi termeni din familia lexicală a substantivului „pământ”.	4 puncte
4. Transcrie, din primul alineat, un verb la diateza reflexivă și un articol posesiv.	4 puncte
5. Stabilește valoarea morfologică a cuvintelor subliniate: „ <u>Muscalul</u> <u>își</u> cam <u>rupe</u> <u>dinții</u> în <u>el</u> ”.	4 puncte
6. Scrie un enunț în care substantivul „uriaș” să aibă funcția sintactică de atribut substantival.	4 puncte
7. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate:
„ <u>își țintește ochiu</u> - <u>î</u> <u>roșu</u> <u>asupra aceluia ce</u> - <u>o</u> <u>dezmiardă în răspăr</u> ”.	4 puncte
8. Transcrie, din text, prima propoziție subordonată, precizându-i felul.	4 puncte
9. Alcătuieste o frază în care să existe două propoziții subordonate, aflate în raport de coordonare.	4 puncte

B. Înțelegerea textului

10. Transcrie, din textul dat, enunțul care prezintă, în mod expresiv, urmările imediate ale plecării berzelor spre țările calde.	2 puncte
11. Menționează două figuri de stil din enunțul „cum pământul arde încă, înfierbântat ca un cuptor, Muscalul își cam rupe dinții în el”.	2 puncte
12. Formulează prima idee principală a fragmentului dat.	2 puncte
13. Precizează două trăsături care să justifice faptul că textul aparține genului epic.	2 puncte
14. Explică semnificația fragmentului „Atunci, Bărganul ia comanda”.	4 puncte

Partea a II-a (18 puncte)

Scrie, pe foaia de examen, o compunere de 20 - 25 de rânduri, în care să descrii animalul tău preferat.

În compunerea ta, trebuie:

- să respecti convențiile specifice unei descrieri; **6 puncte**
- să ai un conținut și un stil adecvate tipului de text și cerinței formulate; **8 puncte**
- să respecti normele de exprimare, de ortografie și de punctuație. **4 puncte**

Atenție! În compunere poți folosi și următoarele nume proprii: Albuș, Ochilă, Negruț/ Negruța, Bosumflatu. Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă vei scrie compunerea în limita de spațiu precizată.

Partea a III-a (24 de puncte)

Alcătuiește, în 10 - 15 rânduri, rezumatul textului citat la **Partea I** (Panait Istrati, **Ciulinii Bărăganului**). În redactarea rezumatului, vei avea în vedere:

- respectarea fidelității față de textul pe care îl rezumi (concordanța dintre conținutul textului dat și conținutul rezumatului scris de tine);
- desprinderea a trei-patru elemente esențiale/ ideii principale ale textului;
- prezentarea esențializată, pe baza ideilor principale ale textului, a succesiunii întâmplărilor la care participă personajele;
- respectarea altor convenții specifice rezumatului (relatarea la persoana a III-a; utilizarea modurilor și a timpurilor verbale potrivite; trecerea de la vorbirea directă la vorbirea indirectă, fără dialog inserat; relatarea obiectivă, fără intervenții emoțional-subiective și fără citate).

Notă! Vei primi **12 puncte** pentru conținut (câte 3 puncte pentru fiecare cerință rezolvată) și **12 puncte** pentru redactare (*coerența textului* - 2 p.; *registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* - 2 p.; *ortografia* - 3 p.; *punctuația* - 3 p.; *așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea* - 2 p.).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, rezumatul trebuie să aibă minimum 10 rânduri scrise.